

SEIZOENBROCHURE 2009-2010

MUSICA
ANTIQUA
NOVA

WWW.MUSICAANTIQUANOVA.NL

Man en paard noemen. Dat is onze kracht.

We houden niet van schipperen. Maar van recht door zee. Van een man een man, een woord een woord. Van zeggen waar het op staat. Man en paard noemen. Dat is onze kracht. Iets voor u? Kijk dan op frieslandbank.nl

 Friesland Bank
Willen is kunnen

Musica Antiqua Nova (MAN)

MAN is opgericht in 1987 en heeft tot doelstelling het aanbieden van kamermuziek in authentieke uitvoeringen op daarvoor geschikte locaties. Gezien het overige aanbod in Groningen beperkt MAN zich tot muziek uit de middeleeuwen tot de vroege Romantiek.

Elk jaar organiseert MAN tien à dertien concerten met een internationaal getinte programmering. Volgens de Kunstraad Groningen zijn deze concerten “van een continue hoge kwaliteit en vormen een waardevolle aanvulling” op het kamermuziekaanbod in Groningen.

WAAR?

De concerten van MAN vinden dit seizoen plaats in de:

- Lutherse Kerk, Haddingestraat 23, Groningen
- Pelsterkerk, Pelsterstraat 43, Groningen
- Sint Maartenskerk, Middelberterweg 13, Middelbert

Een viertal concerten wordt samen met Museum de Buitenplaats te Eelde georganiseerd en twee ervan zijn daar te horen.

3

PRIJZEN

Standaardprijs € 17,50

Concerten met een * € 20,00

Stadjeperpas, studenten € 5,00 korting

Jongeren t/m 18 jaar gratis toegang

Bij een bestelling van minimaal 5 concerten 10% korting.

KANTOOR

Bezoekadres Haddingestraat 23, Groningen

Postadres Postbus 1281, 9701 BG, Groningen

Telefoon (050) 313 67 29

E-mail info@musicaantiquanova.nl

Internet www.musicaantiquanova.nl

Alette de Groot

Schilderijen ~ grafiek ~ illustraties ~ vormgeving ~
educatieve projecten ~ tekencursus ~ opdrachten

M L Kingstraat 56 Groningen www.aletedegroot.nl

KAARTEN

Reserveren is mogelijk per telefoon en e-mail.

Bestellen van kaarten gaat via www.musicaantiquanova.nl

SUBSIDIËNTEN EN GIFTEN

MAN wordt gesubsidieerd door de Gemeente Groningen, het Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten, het Fonds ten behoeve van de landbouw in de provincie Groningen en OOG, Radio en TV.

Naast subsidies zijn donaties belangrijk voor MAN.

Deze kunnen gestort worden op rekening 57.00.24.609 ten name van Musica Antiqua Nova te Peize.

BESTUUR

Maurits van Boetzelaer

Chris Coolsma

Bert Oling

Dato Steenhuis

Aat Vos

Chris Wisman

secretaris

penningmeester

voorzitter

nu ook **digitaal** op

Ziggo

kijk snel op kanaal
950

CONCERTPLAATSEN

MUSICA ANTIQUA NOVA

MUSEUM DE BUITENPLAATS

Geopend in 1996 is dit museum gebouwd in de traditie van de organische architectuur. Voorlopers ervan zijn Louis Sullivan en Frank Lloyd Wright. Voorbeelden in Nederland van dit uitgangspunt zijn het hoofdkantoor van de voormalige NMB in de Bijlmer en van het kantoor van de Gasunie te Groningen, ontworpen door het architectenkantoor Alberts & van Huut.

Museum de Buitenplaats, prachtig gemetselde muren in een landschappelijke en een formele tuin.

Naast tentoonstellingen worden in het museum regelmatig concerten gehouden, van kamermuziek tot operaproducties.

In het museum-café, losstaand van het museum zelf, is gelegenheid voor een drankje en een hapje.

Een ambiance om u tegen te zeggen!

SINT-MAARTENSKERK MIDDELBERT

Op welk tijdstip men in de buurtschap Middelbert met kerkbouw begon, weten we niet. In elk geval is de dorpskerk aan de Middelberterweg van romano-gotische komaf en stamt zij uit de eerste helft van de dertiende eeuw. Ook latere tijden hebben hun invloed op dit kerkgebouw doen gelden. Zo heeft het gebouw rond 1750 een nieuwe inrichting gekregen die nu als zijn voornaamste bezienswaardigheid wordt beschouwd. De kerk is, na een periode van verwaarlozing en het daaruit voortvloeiende verval, in de jaren 1975-1977 grondig gerestaureerd en wel in opdracht van de Stichting Oude Groninger Kerken (SOGK), eigenaar sinds 1974. De oorspronkelijke naam van het gebouw, zijn patrocinium, kwam

najaar 1984 weer boven water: Sint-Maarten bleek destijds de uitverkorene te zijn.

Waarom een concert in Middelbert?

Eén van de condities van een legaat van een Belgische weldoener was dat de SOGK jaarlijks een concert moest organiseren met muziek van J.S. Bach in een romaans kerkje dat deel uitmaakte van de bezittingen van de SOGK. Eerst in Leegkerk, Zuidwolde en Garnwerd, nu worden deze concerten gehouden in Middelbert. Vanaf het begin is de organisatie van deze concerten toevertrouwd aan Musica Antiqua Nova (MAN). Om het speciale karakter ervan te ondersteunen, is dit concert altijd het laatste concert van een seizoen, steeds feestelijk afgesloten met een dronk en een hap.

PELSTERGASTHUIS

Gesticht reeds vóór 1267, bestond het complex uit gastenverblijf, ziekenzaal en een kapel.

De ziekenzaal wordt verkocht in 1628. In opdracht van het stadsbestuur wordt het gasthuis een instelling voor bejaardenzorg. In 1629 wordt voor de veiligheid een poort aangelegd.

In de 15e eeuw wordt aan de kapel een zijbeuk toegevoegd. De preekstoel dateert uit de eerste helft van de 17e eeuw. Het orgel, oorspronkelijk uit 1627 werd in 1692 vergroot door Arp Schnitger. In de eerste helft van de 18e eeuw werd het uitgebreid door A.A. Hinsz. De

kapel wordt in 1773 naar het westen verlengd en in 1860 renoveert men het interieur in neo-gotische stijl. Bij de grote restauratie van 1972-1978 werd aan de buitenkant van de kerk de oorspronkelijke muurindeling weer zichtbaar gemaakt. In het westelijke deel kwam de raamgeleding van het twee verdiepingen hoge steenhuis in het zicht en in de kerk zelf werd in het oostelijk deel het fundament van de oude oostmuur blootgelegd. Daar zijn nu het metselwerk en het oude straatniveau zichtbaar. Ook resteert er een spoor van de ziekenzaal: een dichtgezet spitsbogig venster met gotische tracering in de noord-oostelijke muur van de kerk.

LUTHERSE KERK

Het gebouw oogt als een herenhuis, niet als een huis van de Heer. De in de 17e eeuw heersende protestantse kerk, de Gereformeerde Kerk, later de Nederlands Hervormde Kerk genoemd, tolereerde andere kerkgenootschappen, mits niet te prominent aanwezig in het publieke leven. Vandaar dat andere kerkgenootschappen minder opvallende kerken moesten bouwen, of wel ‘schuilkerken’.

De eerste Lutherse Kerk op deze plek kwam tot stand in 1699; de huidige vorm kreeg de kerk in 1874. Toen kwam als kroon op deze schepping de zwaan, geplaatst boven de brede toegangsdeur. Naast de kerkdiensten op de zondag-

morgen wordt het gebouw steeds intensiever gebruikt als concertgebouw. En terecht. De kerkzaal heeft voor kleine ensembles een bijzonder goede akoestiek. De stoelen en banken zijn zo geplaatst dat het publiek als het ware de uitvoerende musici omarmt. Een concert in de Lutherse Kerk is dus niet alleen een muzikaal genot maar ook een intiem gebeuren.

Voor de kerkzaal staat een herenhuis, waarin vroeger de kosterwoning. In de consistorie is sinds enige jaren ook het kantoor van Musica Antiqua Nova gehuisvest.

De Lutherse Kerk en Musica Antiqua Nova, al meer dan twintig jaar een ijersterke combinatie!

ZATERDAG 26 SEPTEMBER 2009

DE BUITENPLAATS, EELDE, 20.15 UUR

1*

VAN SWIETEN SOCIETY

Marion Moonen, luit

Igor Ruhadze en Daria Gorban, viool

Bernadette Verhagen, altviool

Job ter Haar, cello

Bart van Oort, fortepiano

Programma: Haydn, Fluittrio in D, Strijktrio in Bes,

Divertimento à 3 in G, Pianoconcert in G, Symfonie in D, no. 104

Het genie Haydn

Haydn was met afstand de beroemdste componist van zijn tijd. Zijn werken vormen de ruggengraat van de klassieke stijl: een warm en begrijpelijk muzikaal verhaal, volmaakte controle over de techniek en een heldere, levendige klank. De diepgang en de virtuositeit in zijn late werken, waaronder de symfonieën, leiden nooit tot onnodige complicaties. Ze werden dan ook onmiddellijk als meesterwerken (h)erkend.

Capella Frisiae

ZONDAG 4 OKTOBER 2009

LUTHERSE KERK, 16.00 UUR

2

CAPELLA FRISIAE EN ACCADEMIA AMSTERDAM

o.l.v. Ludger Rémy

Constanze Backes, sopraan

Programma: cantates van Friedrich Wilhelm Zachow

11

Zachows geestelijke werken geven een prachtig beeld van de ontwikkeling van de cantate in de hoogbarok: zijn vroege cantates herinneren aan de stijl van Buxtehude, terwijl zijn latere bestaan uit rijk geïnstrumenteerde koren en aria's in de Italiaanse stijl. Bovendien zijn de werken beknopt en expressief. Dat maakt zijn muziek toegankelijk en afwisselend om naar te luisteren. Als leraar van Händel heeft Zachow een duidelijke invloed op zijn leerling gehad. De nieuwe generatie barokmusici (waar Accademia Amsterdam uit bestaat) zoekt naar nieuwe wegen om de muziek uit de 17de en 18de eeuw optimaal tot klinken te brengen. En met succes.

ZATERDAG 17 OKTOBER 2009

LUTHERSE KERK, 20.15 UUR

3*

Daniel Sepec, viool

Hille Perl, viola da gamba

Lee Santana, luit

Michael Behringer, klavecimbel

Programma: Rosenkrantzsonates van Biber.

De vijftien Rosenkrantzsonates van Heinrich Ignaz Franz von Biber (1644-1704) vormen evenzovele nagels aan de doodkist van menig barokviolist. Dat komt doordat deze cyclus, waarin verschillende episoden uit het leven van Maria zoals gerepresenteerd in de rozenkans worden verbeeld, moet worden gespeeld op een viool met scordatura, verstemde snaren dus. Dit geldt bovenal voor het veeleisende Lijdensgedeelte: in deze sonates (nrs. 6 t/m 10) krijgt de viool het zwaar te verduren, want de hier vereiste scordatura zorgt voor tergende snaarspanningen die de muziek een fysieke component meegeven. Pijnlijk, doch wonderschoon hoogtepunt in dit middengedeelte van de cyclus is de Kruisiging.

Daniel Sepec

Jankees Braaksma

ZATERDAG 28 NOVEMBER 2009

LUTHERSE KERK, 20.15 UUR

4

SUPER LIBRUM

Marian van der Heide, sopraan

René Genis, luit

Sarah Walder, vedel

Jankees Braaksma, portatief, blokfluit

m.m.v. Lydia Wierda, toelichting

Programma: 'Wech op, wech op!..Dat herte mijn', middeleeuwse muziek, o.a. uit het grensgebied tussen Nederland en Duitsland omstreeks 1400.

13

Ensemble Super Librum reconstrueert authentieke zang- en improvisatietechnieken en gebruikt die bij de uitvoering van middeleeuwse muziek. Door een levendige tekstvoordracht te combineren met instrumentale improvisaties ('super librum'), maakt het ensemble deze muziek toegankelijk voor een hedendaags publiek.

In dit concert hoort u eenstemmige middeleeuwse Nederlandse Virelai-ballades: dansliederen met refrein, die in de Nederlanden tot ontwikkeling kwamen dankzij nauwe contacten met Frankrijk en het Rijnland en waarschijnlijk ook Zuid-Duitsland. In totaal zijn er 53 bekend, en van 17 daarvan is ook een muzieknotatie overgeleverd, als 'streepjesnotatie', waarbij de toonhoogte van de melodie duidelijk is, maar de uitvoerder het ritme vrij kan kiezen.

ZONDAG 3 JANUARI 2010

LUTHERSE KERK, 16.00 UUR (NIEUWJAARSCONCERT)

5

EGIDIUS KWARTET

Peter de Groot, altus

Marco van de Klundert, tenor

Hans Wijers, bariton

Donald Bentvelsen, bas

Programma: 'De reis van de Drie Koningen'

Moderne Engelse & Amerikaanse carols

Oude Nederlandse liedekens & polyfonie

Wat moeten we nog zeggen over Christmas carols? Het is een bijna primitief, bijna bedwelmend genot om ze te zingen en te beluisteren. En moeten we nog weer eens gaan uitleggen dat het Egidius Kwartet bestaat uit topspecialisten in renaissancemuziek? Ze zingen dit nieuwjaarsconcert omdat ze het zo zalig vinden om kerstmuziek te zingen. En curieus: je herkent muziek voor de kersttijd vrijwel onmiddellijk - er zit iets in dat in andere muziek ontbreekt. Er zit een bepaald soort innigheid ingebakken, zelfs als het lied wat uitbundig is, en het maakt nauwelijks verschil uit welke tijd het is.

ZATERDAG 23 JANUARI 2010

LUTHERSE KERK, 20.15 UUR

6*

VAN SWIETEN SOCIETY

Igor Ruhadze, viool

Job ter Haar, cello

Bart van Oort, fortepiano

Programma: Mozart, Pianotrio KV. 254, Vioolsonate KV 526 /

Mendelssohn, Variations Concertantes, opus 17, Pianotrio, opus 49

Klassiek idool: Mozart en Mendelssohn

Schumann schreef over Mendelssohn: 'Mendelssohn is de Mozart van de negentiende eeuw, de meest stralende van alle musici, die de tegenstellingen van onze tijd beter dan anderen doorziet en ze het beste met elkaar kan verenigen.' Mendelssohns muziek draagt dan ook het stempel van de klassieke periode, maar is tegelijkertijd in toon en kleur al volledig romantisch. Een vergelijking tussen de twee grote meesters laat de overeenkomsten zien. Voor dit programma gaan we op reis met twee verschillende fortepiano's.

15

DONDERDAG 11 FEBRUARI 2010

LUTHERSE KERK, 20.15 UUR

Kristian Bezuidenhout, fortepiano

Programma: werken van L. van Beethoven

Concert in het kader van het Beethoven-festival

Beethoven behoeft geen krans, en Kristian Bezuidenhout eigenlijk ook niet. Geboren in Zuid-Afrika in 1979, begon hij zijn muziekstudie in Australië en rondde die summa cum laude af aan de Eastman School of Music. Hij werd al op zijn 21ste internationaal befaamd door op het fortepianoconcours van Brugge in 2001 zowel de hoog aangeschreven eerste juryprijs als de publieksprijs te winnen. Thans speelt hij regelmatig met de beroemdste ensembles van de wereld, zoals het Freiburger Barockorchester en het Orkest van de 18de Eeuw, en hij heeft uitvoeringen op zijn naam met grootheden als Pieter Wispelwey, Viktoria Mullova en Christopher Hogwood.

I FEDELI

Josué Meléndez, cornetto en tenor cornetto

Gawain Glenton, cornetto

Ann Allen, bombarde

Catherine Motuz, trombone

Nora Hansen, dulciaan

Programma: 'Gemma Musicalis', werken van o.m. L. Marenzio,
G.P. da Palestrina, G.M. Nanino en J. Regnart

I Fedeli, een pas gevormd ensemble van topartiesten treedt op met het programma 'Gemma Musicalis'.

Tot het begin van de 17e eeuw werd de muziek van benoorden de Alpen voornamelijk gerepresenteerd door de franco-vlaamse stijl. Maar langzamerhand won de Italiaanse, barokke muziek daar terrein, vooral aan de belangrijkste hoven.

'Gemma Musicalis' (Nürnberg, 1588-1590) is een anthologie van Italiaanse muziek, uitgegeven in drie delen door Friedrich Lindner, een destijds vooraanstaande uitgever in de Beierse regio.

Door het gebruik van de 'Stadt-Pfeifer', een groep verschillende blaasinstrumenten (cornetto, bombarde, trombone en dulciaan) presenteert I Fedeli een programma met madrigalen, die in de 16e eeuw in Duitsland zijn uitgegeven.

ZATERDAG 17 APRIL 2010,

DE BUITENPLAATS, EELDE, 20.15 UUR

9*

VAN SWIETEN SOCIETY

Francine van der Heijden, sopraan

Marion Moonen, luit

Igor Ruhadze, viool

Franc Polman, viool

Bernadette Verhagen, altviool

Job ter Haar, cello

Bart van Oort, fortepiano

Laat ons juichen, Batavieren

Het programma ‘Laat ons juichen, Batavieren’ met werken van Graaf, Teniers, Belle van Zuylen, Schmitt, Ruppe en Mozart is een prachtige wereld van vrijwel vergeten muziek, door grote geesten als Belle van Zuylen beschreven en bewonderd. Het is een wereld die decennia lang werd bevolkt door de culturele fine de fleur van onze samenleving.

18

Bart van Oort

BRISK

Alide Verheij, Marjan Banis, Saskia Coolen, Bert Honig – blokfluiten
m.m.v. Ramon Lormans - slagwerk

Programma: 'Spijkers met koppen'

*première van werken van Hans Koolmees en Willem Wander
estampita's, saltarello's en lamenti uit het Italiaanse trecento*

Brisk slaat spijkers met koppen, maar Ramon Lormans geeft dit programma nog extra slagkracht. Slagwerk en uit vormen een traditioneel paar. Seung Ah Oh en Hans Koolmees schrijven hier nieuw werk voor. Componisten en spelers verdiepen zich in historische compositievormen en gebruiken 'authentiek' instrumentarium, zoals uiten gebouwd naar 16e-eeuwse gravures. Ook het slagwerk-instrumentarium is deels op historische informatie gebaseerd. Slagwerk is van oudsher verbonden met de thema's oorlog en dans. Van de bataille, een in muziek gestolde oorlog, bestaan talloze voorbeelden, o.a. van Janequin en Isaac. In de dansmuziek komen blokuit en slagwerk vaak samen. BRISK speelt ook arrangementen van estampita's, saltarello's en lamenti uit het Italiaanse trecento.

19

ZATERDAG 15 MEI 2010,

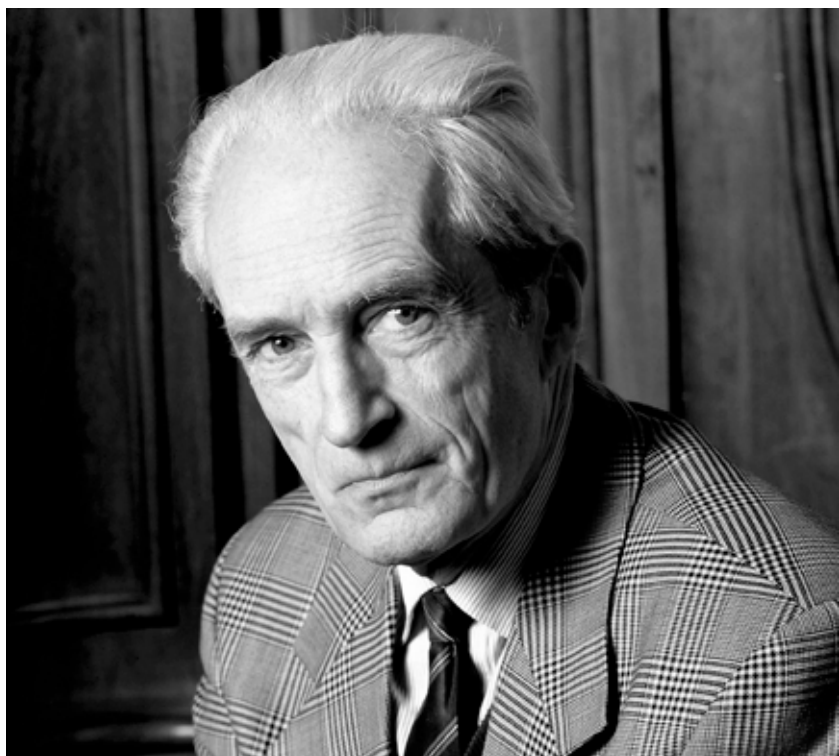
PELSTERKERK, 20.15 UUR

11

Gustav Leonhardt, orgel en klavecimbel

*Programma: werken van H. Scheidemann, C. Le Roux, C. Balbastre,
L. Couperin en J.S. Bach*

Op 30 mei 1928 wordt Gustav Leonhardt geboren in 's Graveland. Hij studeerde klavecimbel, orgel en directie aan het conservatorium in Basel. Leonhardt wordt gezien als een van de grondleggers van het op authentieke wijze uitvoeren van oude muziek. Oude meesters als Bach, Couperin en Mozart werden lange tijd uitsluitend op moderne instrumenten gespeeld. Door oude bronnen te raadplegen en gebruik te maken van het historisch instrumentarium, ontstond ruim een halve eeuw geleden een nieuw inzicht in de uitvoeringspraktijk van de oude muziek. Deze wijze van uitvoeren zorgt ervoor dat veel problemen zoals klankbalans en het mengen van de klank van verschillende instrumenten op slag verdwijnen.

ZATERDAG 22 MEI 2010

LUTHERSE KERK, 20.15 UUR

12*

VAN SWIETEN SOCIETY

Igor Ruhadze, viool

Bernadette Verhagen, altviool

Job ter Haar, cello

Bart van Oort, fortepiano

Mendelssohn Pianokwartet no 3 in B mineur, opus 3

Lachner Rondo uit het Pianotrio opus. 87

Schubert Strijktrio in Bes, D. 471

Schumann Pianokwartet no 1 in Es, opus 47

21

De Wereld van Mendelssohn

De grote virtuoos Mendelssohn exploiteerde de brillante kant van de vroegromantiek. Behalve energiek is zijn stijl ook melodieuze en positief. Schumanns pianokwartet staat met één been in Mendelssohns wereld en met het andere in de nieuwe tijd die mede door Schumann werd vormgegeven. Kom luisteren hoe de fakkel van de Romantiek vanuit het Mendelssohnjaar 2009 wordt doorgegeven in het Schumannjaar 2010.

ZONDAG 6 JUNI 2010,

MIDDELBERT, 16.00 UUR

13

L'ARMONIA SONORA

François Fernandez, viool

Mieneke van der Velden, viola da gamba

Ricardo Rodríguez Miranda, viola da gamba

Leo van Doeselaar, orgel

Programma: sonates van J.S. Bach in bewerking

Bachconcert in samenwerking met de Stichting Oude Groninger Kerken

Bekend is dat Bach veel inspiratie ontleende aan de Italiaanse meesters zoals o.a. Vivaldi. Zo bewerkte hij veel van hun werken. Doordat veel originele manuscripten uit die tijd verloren zijn gegaan, is niet altijd bekend wie de oorspronkelijke componist is. Overigens was het woord 'plagiaat' in die tijd onbekend. Het was een normale praktijk, ook een eerbetoon.

L'Armonia Sonora, opgericht door de gambist Mieneke van der Velden met als doelstelling de begeleiding van cantates met alleen vocale solisten, zet die werkwijze voort. In dit concert hoort u werken van Bach bewerkt door de ogen, oren en handen van de musici van dit ensemble.

**Levende muziek in een echte concertzaal is
een onovertroffen muzikale ervaring...**

...thuis bent u het beste uit met muziekweergave van:

Bang & Olufsen, B&W, Diapason, Dynaudio, Finalsound, Kef, REL,
Xanadu, Arcam, Audiolab, Classe, Denon, Loewe, Marantz, Meridian,
Musical Fidelity, NAD, Onkyo, Pass Labs, Quad, Rotel, Pro-ject, Dual,
AKG, Beyer, Sennheiser, Stax, Geneva Audio, Tivoli

De mooiste Stereo- & Surroundcollectie van Noord Nederland

23

Boelman & Co

Nieuwestad 13, Leeuwarden, 058-2134955

Bang & Olufsen Leeuwarden

Groot Schavernek 9f, Leeuwarden, 058-2155250

Boelman & de Raaf

Kloekhorststraat 4a, Assen tel. 0592-315593

www.boelman-co.nl

MUSICA
ANTIQUA
NOVA

ONTWERP: GERARD L.J. DE VRIES BNO GRONINGEN